

numer
10 gr.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Miesięcznie 2,50 zł
dostarczenie do domów 10 gr.
Z przes. poczt.

Miesięcznie 3,50 zł.
Pozna Łodzią egz. 16 groszy.
Konto P.K.O. 60594.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXVII r
istnienia

Redakcja i Adm
w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5—6 y
Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWIŃ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Poniedziałek, dnia 29 września 1924 r.

TELEGRAMY.

PRZEMYSŁOWCY FRANCUSCY NA G. ŚLĄSKU.

KATOWICE 28-9 (AW) Wczoraj przebywali w Katowicach pp.: Picet, wice-prezes banku „Credit Industriel” w Paryżu, Freiville dyrektor „Comptoir d'Escompte” w Miluzie, oraz p. de Sergas, prezes rady nadzorczej Towarzystwa Depozytywnego w Nancy, którzy przybyli na posiedzenie rady nadzorczej Banku Śląskiego, oraz celem zbadać, czy przemysłowi śląskiemu można udzielić większych kredytów.

ZJAZD DELEGATÓW TOW. SZKOŁY LUDOWEJ.

KRAKÓW 28-9 (AW) Rozpoczął się tutaj zjazd delegatów Towarzystwa Szkoły Ludowej (T. S. L.), z udziałem reprezentantów pokrewnych towarzystw oświatowych.

Po nabożeństwie w kościele św. Anny nastąpiło inauguracyjne otwarcie zjazdu w sali posiedzeń rady miejskiej. Prócz delegatów wzięli w nim również udział reprezentanci władz, M. W. R. i O. P., uniwersytetu, kościoła, oraz szereg posłów. Po zagajeniu przez prezesa T. S. L., senatora Ernesta Adama, na stąpił referat księdza Ludwiczaka, dyrektora T-wa Czytelni Ludowych w Poznaniu, oraz dyrektora Polskiej Macierzy Szkolnej w Warszawie.

Wieczorem odbył się w sali Starego Teatru raut, z udziałem 400 osób w tem dwustu delegatów; w rauce wziął udział p. marsz Rataj, grono senatorów i posłów, profesorowie uniwersytetu, przedstawiciele władz itd.

NIECNA ROBOTA WROGÓW BUŁGARJI.

WARSZAWA 28-9 (PAT) W związku z wiadomościami, pochodzącymi z Białogrodu, jakoby gen. Protogierow w porozumieniu z rządem kazał zabić 250 polityków opozycyjnych i jakoby król, aby nie być posądzonym o współudział, udał choroba, poselstwo bułgarskie w Warszawie oświadcza, że wiadomości te są tendencyjne i rozszerzane przez ludzi niezyczliwych, w widocznym celu zdyskredytowania Bułgarji i jej rządu. Porządek i spokój panują w całym kraju.

LUBLIN ŻOŁNIERZOWI POLSKIEMU.

LUBLIN, 28 9. (AW) W dniu 28 b. m. w obecności przedstawicieli władz rządowych, wojskowości i duchowieństwa odbyło się uroczyste założenie kamienia węgielnego pod „Dom Żołnierza Polskiego”.

SPRAWA KONTROLI NAD UZBROJENIEM.

GENEWA 28-9 (PAT) W związku z postanowieniem Rady Ligi Narodów o kontroli nad stanem uzbrojenia w krajach nieprzyjacielskich, korespondent P. A. T. dowiaduje się, że do stałej wojskowej komisji doradczej, która będzie kierowała kontrolą, dopuszczone również zostaną z głosem decydującym te państwa ościenne, które podpisały traktaty pokojowe. Do komisji kontrolujących wejście w każdym wypadku jedno państwo ościenne i jedno neutralne. Państwa kontrolowane będą wyłączone.

ZAWODY LEKKO-ATLETYCZNE W LUBLINIE.

LUBLIN, 28 9. (AW) W dniach 27 i 28 b. m. odbywały się zawody lekko-atletyczne między klubami A. Z. S. i „Lublinianka” o mistrzostwo Lublina. Największą ilość pierwszych miejsc zdobył klub A. Z. S.

Trudności w komisji arbitrażowej.

Przedłożenie delegata greckiego.

GENEWA, 28. (PAT) Trudności, na jakie natknęła komisja arbitrażowa, z powodu zastrzeżeń japońskich, nie zostały dotychczas usunięte. W celu wyszukania podstawy do porozumienia zebrały się dzisiaj delegacje: angielska, japońska i przedstawiciele dominjów.

GENEWA, 28. (PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu komisji prawniczej delegat grecki Politis złożył sprawozdanie w kwestji klauzuli arbitrażowej. Oświadczył on, że w celu usunięcia raz na zawsze wojny zaczepnej wprowadzony zostaje obowiązujący

cy arbitraż, zarówno w kwestjach politycznych, jak i prawnych, przytem dla kwestji prawnych kompetentnym będzie międzynarodowy trybunał sprawiedliwości w Hadze, a dla kwestji politycznych rada Ligi Narodów, której działalność w tym względzie może być zastąpiona przez różnego rodzaju postępowania arbitrażowe. — Sędziowie rozjemczy kierować się mają nie tylko bezwzględną sprawiedliwością, lecz słuszością, a to celem zapewnienia za wszelką cenę pokoju.

Konferencja w sprawie uchodźców.

Wniosek delegata polskiego aprobowany.

GENEWA 28-9 (PAT) Pod przewodnictwem dra Nansena odbyła się w biurach Ligi konferencja w sprawie uchodźców. Po wysłuchaniu sprawozdania Wysokiego Komisarjatu do spraw uchodźców wywiązała się dyskusja nad kwestją prowadzenia dalszej akcji w tej dziedzinie. Rozważano sprawę ewentualnego osiedlenia w Brazylii uchodźców, zwłaszcza zaś rosyjskich, ukraińskich i ormiańskich, oraz sytuację finansową organizacji. W rezultacie dyskusji zebrani aprobowali wniosek delegata polskiego Sokala, aby

międzynarodowe biuro pracy, w powołanej komisji dla spraw uchodźców były reprezentowane państwa bezpośrednio zainteresowane. Dr. Nansen zaproponował kandydatury Polski, Francji, Niemiec, Rumunii, Bułgarji, Serbji i Grecji, oraz krajów imigracyjnych: Brazylii, Urugwaju i Kanady. Ostateczną decyzję w tej sprawie powzięmie Rada administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy. Jest wysoce prawdopodobnie, a komisariat do spraw uchodźców zostanie zlikwidowany, a jego funkcje przekazane będą Międzynarodowemu Biuru Pracy.

Jowialny „dyplomata”.

Pilar komunizmu wyrzeka się komunistycznej Międzynarodówki Cziczera po raz setny niezadowolony z Hughesa.

MOSKWA, 28 9. (AW) Komisarz do spraw zagranicznych, Cziczera, udzielił prasie wywiadu z powodu deklaracji sekretarza stanu, Hughesa, co do stosunków między Stanami Zjednoczonymi a związkiem sowieckim.

Deklaracja Hughesa, zdaniem Cziczera, zwraca się bezpośrednio przeciwko Rosji sowieckiej. Wysuwa on jako argument przeciw Sowietom anulowanie przez nich długów zagranicznych i agitację przeciwko ustrojowi, istniejącemu w Ameryce. Zbijając zarzut propagandy Cziczera usiłuje dowieść, iż rząd sowiecki nie ma nic wspólnego z komunistyczną międzynarodówką. Komuniści — według słów Cziczera — zajmują się w organach rządowych sprawami rządowymi, i, chociaż reprezentują oni interesy mas pracujących, to jednak okoliczność ta bynajmniej nie dowodzi niemożliwości kompromisu z rządem amerykańskim, np. w sprawie długów.

Dalsze wywody Cziczera zawierają aluzje pod adresem Hughesa, któremu zarzuca osobistą

interesowność, ujawnioną w ciągu jego kariery adwokackiej, oraz związek za sprawą panamy naftowej w Ameryce.

Po tej dygresji Cziczera wypowiedział swoje uwagi o obecnej światowej konstelacji politycznej, której cechą charakterystyczną jest stworzenie nadzwyczaj aktywnego bloku anglo-amerykańskiego z odsunięciem Francji na dalszy plan. Tymczasowe rozstrzygnięcie teraźniejszych nieporozumień polityki europejskiej na konferencji londyńskiej pozwoliło państwom imperjalistycznym jednolicie wystąpić przeciwko związkowi sowieckiemu i niektórym kolonom. Aczkolwiek próby tego rodzaju, rozpoczęta w Chinach i Gruzji, zawiodły, możliwym jest ich powtórzenie w innej formie w niedługim czasie. Świadczy o tem wystąpienie Hughesa. Rząd sowiecki przewiduje nowe zaostreżenia w polityce międzynarodowej, zagrażające pokojowi. Zadanie narodów — zdaniem Cziczera — polega na tym, aby ująć sprawę pokoju we własne ręce i okiełznać imperjalizm.

KU CZCI BOHATERA.

WŁOCŁAWEK, 28. (PAT) Dzisiaj o godz. 3.30 po południu odbyło się tu odsłonięcie i poświęcenie pomnika ku czci pułku Becchiego, uczestnika walk o niepodległość w r. 1863. W uroczystości wzięli udział przedstawiciel prezesa Rady Ministrów wojewoda Sołtan, przedstawiciel ministerstwa spraw wojskowych gen. Sikorski, reprezentant min. spr.

zagranicznych p. Targowski i ze strony Włoch pułk. Ivaldi.

TURCJA NIE POMAGA POWSTANCOM GRUZIŃSKIM.

Anatolijska agencja telegraficzna zaprzecza urzędowo doniesieniom prasy zachodniej, jako by Turcja zamierzała przyjąć z pomocą powstańcom gruzińskim.

Francja a Watykan.

Nowy kurs socjalistyczny polityki francuskiej, w kierunku antireligijnym, dążący nie tylko do zniesienia ambasady francuskiej przy Watykanie, na nowo ustanowionej w ostatnim dziesięcioleciu ale i do nowych ruchów wśród duchowieństwa, dowodzi braku pamięci i wdzięczności dla licznych bohaterów czynów spełnianych przez duchowieństwo w czasie Wielkiej Wojny. Polityka ta spotyka się z oporem świeżo odzyskanej Alzacji i Lotaryngji i wywołała słuszne pismo kardynałów franc. do p. Herriota.

Jak donoszą bowiem, kardynałowie francuscy wystosowali do p. Herriota pismo, w którym domagają się utrzymania przy Watykanie Ambasady Francuskiej, która zapewni cenne poparcie zewnętrznej polityce Francji i rozszerzenie się jej wpływów w świecie. W dalszym ciągu pismo domaga się poszanowania tradycji i praw Alzacji i Lotaryngji zgodnie z formalnymi przyrzeczeniami danymi tym krajom po wojnie. W konkluzji pismo zaznacza, że choć katolicy francuscy nie szukają wojny z Rządem, jednak czując się zobowiązanymi do zapewnienia poszanowania swej wiary i korzystania ze wszelkich legalnych swobód, przeciwstawiają się ewentualnym zarządzeniom Rządu, sprzecznym z dążeniami katolików.

Przy tej sposobności przypomnieć się godzi, że pierwszym który zwracał szczególną uwagę na konieczność zastosowania arbitrażu i rozbrojenia był Papież Benedykt XV. Niestety w czasie zaciętych walk wezwanie Ojca św. nie zostało wysłuchane w szale narodów pędzących do zagłady kultury. W czasie konferencji Waszyngtońskiej w r. 1921, w sprawie rozbrojenia, Papież wysłał do prezydenta Hardinga oświadczenie.

Śmierć papieża Benedykta XV, nie przerwała dzieła propagowania akcji rozbrojenowej. Z zapałem i szlachetną wytrwałością podjął się obecny Papież Pius XI.

Lecz o tem w Genewie nikt ani słowa nigdy nie wspominał, aczkolwiek w czasie wojny wielokrotnie zwracano się do Stolicy Apostolskiej z prośbą o medjację.

K. F.

Wczoraj Lwów był widownią patryjotycznej uroczystości.

Gen. Sikorski w imieniu żołnierzy składa hołd poległym obrońcom Lwowa.

LWÓW, 28. (PAT) W dniu dzisiejszym Lwów był widownią szeregu uroczystości, które zgromadziły na ulicach miasta tłumy publiczności. Uroczystości rozpoczęły się od poświęcenia kaplicy na cmentarzu „Obrońców Lwowa”. Mszę świętą odprawił i dokonał aktu poświęcenia ks. arcybiskup Twardowski.

Minister Sikorski wygłosił przemówienie, w którym podkreślił m. in.: W imieniu żołnierzy, którzy w każdej chwili gotowi są nieść ofiarę życia dla najjaśniejszej Rzplitej, mówił minister Sikorski, składam hołd poległym obrońcom Lwowa. Mogłoby być, w których spoczywają dzieci wszystkich Zieleni Polski, są najlepszym wyrazem dokonanego na zawsze zjednania Rzplitej i stanowią trwałe zaprzeczenie, że jesteśmy dotknięci śmiertelnością kalectwem t. j. niewiarą we własną przyszłość. Tu, we Lwowie, były ofiary z własnej woli. Przyszłość od nas tylko zależy. Ten pomnik śmierci, to jedno cześnie pomnik zwycięstwa i ślepej nienawiści, to triumf nieśmiertelnej idei Magiellońskiej. Wzeczpospolita potrafi być wspaniałomyślna dla swych chwilowo zbłąkanych dzieci. My, żołnierze, dzielimy się nie tylko wianem i laurypo poległych, lecz również ich doniosłą spuścizną. Dla tej, dla której oni polegli, pracować będziemy z całym zaparciem, gdyż tylko w ten sposób spłacimy swój dług wobec śmierci bohaterów.

Następnie minister Sikorski odjechał do korpusu kadetów Nr. 1. Tu odbyło się poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę nowego gmachu szkoły kadetów korpusu Nr. 1.

German—Peril.

Nowe niebezpieczeństwo niemieckie, głosi „National Review” angielski (National Review z 24. VI br.), wołając:

„Mało kto zdaje sobie u nas sprawę z poważnej groźby handlowej, jakiej wkrótce spojrzymy w oczy, groźby ze strony niemieckiej konkurencji. Już odczuwamy jej ucisk, który w najbliższym czasie zapewne wzrośnie. Zwróćmy choćby tylko uwagę na ostatnie zamówienia kolejowe, poczynione przez Indyjskie Koleje Państwowe u firmy Kruppa. Ceny tych zamówionych maszyn są o 40 procent niższe od cen angielskich. Przyczynę łatwo wskazać. W Anglii płaca kwalifikowanego robotnika wynosi 3 funty szt. 14 szylingów za 47-godzinny tydzień

Z kolei w gmachu D. O. K. Nr. VI odbyła się uroczystość rozdania nagród zwycięskiemu zespołowi w rozgrywkach o mistrzostwo Polski na rok 1924. Zwycięstwo przypadło 19 pułkowi „Odsieczki, Lwowa”, który osiągnął 1,110 punktów.

O godz. 12 w południe rozpoczęła się podniosła uroczystość odsłonięcia tablicy Traugutta. Po przemówieniach prezesa komitetu weteranów 1863 r. prof. Syroczyńskiego i prezydenta miasta Neumanna, zabrał głos minister Sikorski, który podkreślił ideę mecenactwa, reprezentowanego przez weteranów 1863 r., ideę dla Polski budującej się, którą reprezentuje nasze pokolenie oraz ideę dalszej rozbudowy i ugruntowania jej mocarstwowego stanowiska, która reprezentuje naszą przyszłość, kadeci, pełniący w tej chwili wartość obok powstańców z r. 1863. Traugutt, mówił minister Sikorski, to symbol żołnierza to karność i inicjatywa. Traugutt, jako członek rządu, to uosobnienie władzy nie dla ambicji lecz w imię poświęcenia. Dlatego stał on na straży czystości całego narodu i miał piękne życie, które zakończył piękną śmiercią, ratując narodowy honor.

O godz. 16 odbyła się uroczystość poświęcenia pomnika ku czci poległych w roku 1918 w walce o Persenkówkę, Aktu odsłonięcia pomnika dokonał minister gen. Sikorski. Wysłuchano szeregu przemówień. O godz. 18 p. minister przyjął na posłuchaniu reprezentantów władz szeregu instytucji.

pracy, podczas gdy w Niemczech robotnik pracuje 60 godzin na tydzień i otrzymuje w obecnej ich waluacie mniej niż 1 funt szt. tygodniowo. Fakty te potwierdził brytyjski Premier w niedawnej mowie, wygłoszonej na konferencji Independent Labour Party w Jorku...”

„Nie oszczędzono w Niemczech żadnych wydatków na ulepszenie systemu kolejowego, komunikacja telefoniczna i telegraficzna oparte są na zastoso-waniu najnowszych środków, rozszerzone zostały porty i kanały, przemysłowcom dana była możliwość naj-bardziej nowoczesnych urządzeń, wskutek czego w wielu gałęziach produkcja jest większa niż przed wojną...”

A my, Polacy, jak mamy wołać, jeżeli potężny i bogaty angielski przemysł podnosi alarm?

Kronika naukowa.

Anafilaksja.— Dlaczego tak liczne szczepionki zawiodły? — Skąd pochodzi idyosynkrazja? — Współżyła kraba z gąbką. — Obyczaje piskorza.

(S) Kilkanaście lat temu uczony francuski Richet (ojciec) uczynił bardzo interesujące spostrzeżenie. Oto rozmaite galerywane stworzenia morskie są zaopatrzone w rzęski a nawet i żądła, które parzą kłowiących je nurków. Jeżeli człowiek raz podrażniony podległ drugiemu zetknięciu się z mackami, natenczas objawy zatrucia są silniejsze i sprawiają znacznie większy ból. Richet przekonał się potem, że jad wydobyt z macków zaszczypony psu poraż pierwszy nie szkodził mu. Gdy mu powtórnie (po krótkim czasie) wstrzyknęliśmy dwadzieścia razy mniejszą dawkę tego jadu, wtedy pies ginie. Stąd wniosek, że pierwsze wstrzyknięcie było właściwie rozbrojeniem na dany jad, pozbawieniem organizmu odporności. Ten fenomen nazwał Richet anafilaksją (w przeciwieństwie do profilaksji — ubezpieczenie). Zaczęto ten fakt badać bardzo szczegółowo, przypuszczając i słusznie, że ma on wielkie znaczenie dla seroterapii.

Otóż okazało się w dalszym ciągu, że nie tylko jady pozbawiają organizm odporności, ale też surowica zwierząt i nawet wszelkie nieszkodliwe płyny organiczne i wyciągi wodne z tkanek, jak n. p. mleko drożdże, ekstrakty mięśni i gruczołów i t. p.

W tem oświetleniu można zrozumieć ów tragiczny w r. 1914 po powtórnej iniekcji sobie surowicy, pierwsza go uodporniła, druga — zabiła.

Faktów takich było wiele podczas obecnej wojny. Tłumaczy się tem też fiasko słynnego serum przeciwgruźliczego Kocha i wielu innych podobnych preparatów. Tem się tłumaczy też bardzo gwałtowne

W atakach tych było bardzo wiele racji. Istotnie dzieki powtórnie zaszczyponie przechodziły częstokroć proces anafilaktyjny, który nieraz kończył się śmiercią. Należałoby może zrehabilitować ośmieszoną broszurę K. Pixy, który pominawszy wiele naiwności, po dał kilka trafnych uwag o szkodliwości i krzywdzącej niedorzeczności szczepienia ospy”.

Od tego czasu zajęto się bardzo gorliwie wynalezieniem serum, którego powtórne zaszczyponie nie byłoby szkodliwe. Próby te robione w instytucie Pasteura doprowadziły w pewnych wypadkach do uzyskania szczepionki bezpiecznej w razie powtórnej iniekcji. Osiągnięto tą metodą t. zw. antianafilaktyki, wielce skomplikowaną i trudną.

Z anafilaksją łączy się kwestja t. zw. idyosynkrazji. Istnieją osoby nie znoszące niektórych pokarmów. Jest ich duża ilość. Należą tu poziomki, mięso wieprzowe, jaja, mleko, nieraz nawet mleko matki u osieków. Jak wytłumaczyć ten fakt, że osoby te po zjedzeniu tego rodzaju idyosynkratycznej potrawy dostają gorączki, wymiotów, mdłości pokrzywki i innych objawów chorobowych? Wiadomo jaki jest proces przenikania pokarmów do krwi.

Droga ta jest przegrodzona szeregiem reakcji rozszczepiających białko przyjęte na związki proste i z tych związków rekonstruuje się dopiero białko właściwe danemu organizmowi. W wypadkach idyosynkrazji mieliśmy więc do czynienia z wyjątkowym zjawiskiem: mianowicie cząstki pokarmowe musiałyby przenikać do krwi drogą prostszą, zbliżoną do tej, jaką znamy przy szczepieniu białka wprost do żył. Mogłoby to pochodzić z niedoskonałego urządzenia aparatu trawienia. W takim razie już od pierwszego spożycia danego pokarmu znajdowałaby się we krwi substancja, która zetknawszy się następną dawką tego pokarmu tworzy z nim silny jad. Byłoby to jedynie racjonalne wytłumaczenie zjawiska idyosynkrazji tak dotychczas dla uczonych nie

zrozumiałej.

Współżyła kraba drania vulgaris z gąbką suberites domuncula jest często spotykanym zjawiskiem. Obie strony czerpią z tej symbiozy poważne korzyści: gąbka, zapewnia krabowi bezpieczeństwo ze strony napaśników, sama jest bowiem dla znacznej liczby zwierząt niejadalna ze względu na igły swego szkieletu i przykrą woń. Krab natomiast dostarcza gąbce resztek pożywienia, pozostawionych przez kraba. Pytanie kto pierwszy daje impuls do symbiozy. Badania dr. Polimano w Neapolu wykazały, że krab jest stroną zaczepną. Podnosi on gąbkę do góry, sadowi ją na swym grzbiecie, a następnie przytrzymuje tylnymi nogami.

Obyczaje piskorza zasługują na uwagę ze względu na jego szczególną zdolność do obywania się bez wody. Żadna z krajowych ryb nie objawia tej zdolności do tego stopnia jak ta mała, walcowata rybka, wydająca przy wydobyciu jej z wody pisk, stąd nazwa: piskorz. Zamieszkuje on muliste jeziora i stawy wschodniej i środkowej Europy. W czasie postoju kryje się w bagnach oparów i tam nieruchomo przepędza parę miesięcy bez szkody dla siebie. Znajdą te obyczaje mieszkańcy błot i stawów, którzy setkami wydobywają zwierzątka z wyschniętych bagien. Wypędzają też trzodę chlewną na bagna, a taryfac w wysuszonem błocie znajduje smakowite ryby. W błocie tem piskorz nie może naturalnie oddychać skrzelami, pobiera więc skape ilości powietrza przez trzewia.

Rumun prof. Antipa, który badał życie piskorza, twierdzi, że utrzymuje on się w błotach tak zaschłych że po nich wozem bezpiecznie można jechać. Kopiąc w takich miejscach znachodzą piskorza, które cały rok obywały się bez wody.

KRONIKA

Gdzie otrzymają bezrobotni dzisiaj zasiłki?

— Kalendarzyk.

Poniedziałek dnia 29 września Michała Archa.
Miejska Galeria Sztuki (Park Sienkiewicza)
wystawa malarstwa, rzeźby grafiki i zdobnictwa
polskiego otwarta od 10—8 wieczorem.

Czytelnia Tow. Przyjaciół Francji,
Piotrkowska 193 (lewa of.) otwarta od 6—8 w
— "idowiska.

Teatr Miejski „Kłopoty geniusza”
Teatr Popularny „Chata za wsią”
„Luna” „Kupiec Wenecki”
„Casino” „Znajoma z ulicy”
„Odeon” „Aryokratyczne małżeństwo”
Grand-Kino „Kadysz”
Kino Spółdzielni Prac. Państwowych
„Stargane nici szczęścia”
Kino „Resursa” „Wampir czyli tyran”
Miejski Kinematograf Oświatowy.
„Helena i upadek Troi”
Cyrk Cimiselli Program Nr. 1.
Biuro T-wa „Rozwój” mieści się przy ul.
Podlesnej № 4. Czynne od 9 rano do 8 wiecz.

Wiadomości bieżące

— Licytacja w magazynach celnych.

Jutro t. j. dnia 30 b. m. w tutejszych
magazynach celnych na stacji Łódź-Fabryczna
na odbędzie się publiczna licytacja towarów
przybyłych z zagranicy, a niewykupionych
w terminie przez odbiorców. Byłoby pożądane,
by licytacjami temi zainteresował się
szerszy ogół i sfery kupieckie. (pap)

— Z zebrania Związku Pracowników Gastronomiczno-hotelowych.

Onegdaj o godz. 6 wieczorem w lokalu
Okręgowej Komisji Związków Zawodowych
odbyło się zebranie Zw. Pracowników Gastro-
nomiczno-hotelowych.

Przewodniczący prezes Związku p. Ba-
warski omówił sprawy związane z ogólnopolskim
zjazdem pracowników gastronomiczno-
hotelowych, mającego się odbyć w Łodzi,
dnia 1. października r. b.

Po wybraniu delegatów na zjazd usta-
lono program, obejmujący 1. wybór prze-
wodniczącego, sekretarzy, asesorów, komisji
na powiatowej, 2. odczytanie protokołu z kon-
ferencji Zarządu Głównego, 3. sprawozdania
Krajowe, organizacyjne, oddziałów, spółdziel-
ni, 4. wybory do Zarządu głównego, komite-
tu wykonawczego, członków Zarządu Głównego,
komisji rewizyjnej, komisji redakcyjnej, 5. taktyka związków na przyszłość, 6. pod-
dział związków na okręgi, 6. sprawy sanitarne.
Oprócz tego Związek otrzymał zaproszenie
na Zjazd Międzynarodowy, mający się
odbyć w dniu 26 listopada r. b. w Berlinie.

Główny Zarząd przyjął zaproszenie i
wysłał na zjazd swą delegację. (pap)

— Posiedzenie komisji radzieckich.

W tygodniu obecnym odbędzie się posiedzenia
następujących komisji Rady Miejskiej. We wtorek,
dnia 30-go b. m., posiedzenie komisji pracy, na któ-
rem rozpatrywane będą: wniosek Koła Narodowego
w sprawie pomocy dla bezrobotnych pracowników
intelektualnych oraz statut kasy emerytalno-po-
życzkowej dla pracowników gazowni. W środę, dnia
1-go października, posiedzenie komisji do spraw
ogólnych; na porządku dziennym: statut organiza-
cyjny Oddziału Kanalizacji i Wodociągów oraz wnio-
sek r. Holenderskiego w sprawie należytego roz-
mieszczenia dzieci w szkołach powszechnych. O godz.
8-iej tegoż dnia — posiedzenie kom. wentu senjorów;
ustalone zostaną listy 12 członków i 12 zastępców do
komisji szacunkowych dla wymiaru państwowego
podatku dochodowego na rok 1924 oraz 12 członków
Rady Miejskiej — chrześcijan — do Komitetu Domu
Starców i Kalek przy ul. Narutowicza Nr. 50.

— O nowe źródła podatkowe.

Na posiedzeniu Magistratu w dn. 26
b. m. postanowiono wystąpić do Rady Miejskiej
z wnioskiem o upoważnienie Magistratu do
energicznej interwencji w sprawie poz-
bawienia Łodzi prawa pobierania podatku
od elektryczności i gazu. Magistrat zamierza
mianowicie wystąpić do Rządu i do Sejmu o
zezwoleń Łodzi na pobieranie podatku od
elektryczności i gazu dla celów oświetlenia,
a to przez rozszerzenie przywileju nadanego
Warszawie w ust. 3 art. 12 Ustawy z dn.
11. VIII-23 r. na m. Łódź.

Magistrat m. Łodzi podaje do publicznej wia-
domości, że dziś tj. w poniedziałek, dnia 29 b. m., w
godzinach od 9 i pół do 3 i pół po południu, będzie
uskuteczniła wypłatę 4, 5 i 6 rat zasiłku bezrobot-
nym w następujących biurach:

I Biuro Wypłat, ul. Ogrodowa 28, nowo wy-
budowana szkoła Tow. Akc. I. K. Poznański — dla
bezrobotnych, posiadających numerki rejestracyjne
od 3801 do 4150;

III Biuro Wypłat, Helenów — dla bezrobot-
nych, posiadających numerki rejestracyjne od 3801
do 4150;

IV Biuro Wypłat, Rokicińska 58, I. p. dom
Widzewskiej Manufaktury Bawełn. — dla bezrobot-
nych, posiadających numerki rejestracyjne od 3751
do 4030;

V Biuro Wypłat, Wodny Rynek — dla bez-
robotnych, zarejestrowanych w IV Biurze Rejestracy-
jnym i posiadających numerki rejestracyjne od
4031 do 4350;

IX Biuro Wypłat, Wólczańska 253, parter —
dla bezrobotnych, posiadających numerki rejestracy-
jne od 3801 do 4150.

II, V, VI, VII, VIII i X Biura Rejestracyjne nie
są wyżej wymienione, ponieważ nie zarejestrowały
odpowiedniej liczby bezrobotnych. —

W celu umożliwienia Magistratowi sprawnej
wypłaty zasiłków, wzywa się osoby zainteresowa-
ne, aby zgłaszały się po ich odbiór w odpowiednim
czasie z takim wytyczeniem, żeby bezrobotni, po-

Jednocześnie wystąpi Magistrat do Ra-
dy Miejskiej o uchwalenie następującego
wniosku. Magistrat m. Łodzi musi uważać
przewidziany w art. 6 Ustawy z dnia 11. VIII
23 r. podatek miejski od budynków za wyłącz-
ne źródło dochodowe samorządu łódzkiego
dla pokrycia nadzwyczajnych wydatków in-
westycyjnych; z tych przyczyn Magistrat do-
maga się od Sejmu i Rządu bądź restytucji
mocy obowiązującej zmienionego art. 6 Usta-
wy z dn. 11. VIII-23 r. bądź też zrzeczenia
się przez Państwo na korzyść samorządu łódz-
kiego dochodów z państwowego podatku od
nieruchomości na obszarze m. Łodzi, na wypa-
dek przyznania dochodu z tego źródła skar-
bowi państwa.

Na ostatnim posiedzeniu Magistratu
rozpatrywano również wniosek Wydziału Bu-
downictwa w sprawie przekazania Wydziałowi
Podatkowemu poboru opłaty miejskiej od
sztyłów i reklam. W wyniku dyskusji posta-
nowiono pobór tej opłaty, jako mającej głów-
nie na celu nadanie miastu estetycznego za-
wewnętrznego wyglądu, pozostawić w rękach
Wydziału Budownictwa. Natomiast Wydział
Podatkowy opracuje statut podatku od anons-
ów i plakatów, i pobór tego podatku, po je-
go wejściu w życie, należąc będzie do kom-
petencji Wydziału Podatkowego.

— Uroczyste zakończenie kursu metodyczno- praktycznego kandydatów na nauczycieli.

Onegdaj odbyło się uroczyste zakończenie kur-
su metodyczno—praktycznego kandydatów na nau-
czycieli, w którym uczestniczyło 137 słuchaczy.

Na uroczystość przybył inspektor szkolny p.
Skowroński, p. Zakrzewski, p. Tomasz, ks. dr. Rosz-
kowski i inni.

Po nabożeństwie w kościele św. Krzyża, cele-
browanem przez ks. biskupa Tymienieckiego wysłu-
chali obecni przemówienia ks. biskupa na temat
obowiązków nauczyciela, poczem udali się do szkoły
powszechnej Nr. 57 przy ul. Zagajnikowej gdzie w
sali gimnastycznej odbyło się przedstawienie, ode-
grane przez słuchaczy kursu

Insp. p. Skowroński w dłuższym przemówieniu
scharakteryzował przebieg pracy i życzył zadowole-
nia w pracy na tak odpowiedzialnym stanow-
sku. (pap)

Teatr i sztuka.

— Teatr Popularny.

Dziś w poniedziałek dn. 29-go b. m. po
raz 17-ty „Chata za wsią” I. J. Kraszewskie-
go. Uroczą sztukę Kraszewskiego Teatr Popu-
larny gra dla robotników fabryki Poznań-
skiego.

Wykonawcy głównych ról: panie Bar-
toszewska, Bronowska, Szczepańska, Zychliń-
ska, oraz panowie Bielecki, Bolkowski, Ku-
biński, Puchalski.

siadający pierwsze sto kolejnych numerów, przyby-
wali o godzinie 9 i pół rano, środkowe sto numerów—
około 12 w południe, końcowe zaś numery — około 2
po południu. —

Podkreśla się, że wypłaty odbywają się pod-
ług kolejnych numerów kart rejestracyjnych, posia-
danych przez bezrobotnych, którym w danym dniu
wyznaczone wypłatę zasiłku, nie zaś podług kolejno-
ści przybycia; przybywanie przeto zawczasie nie-
potrzebnie powoduje tworzenie się ogonków, a przy-
bywanie po terminie uniemożliwia sprawność wy-
płaty. —

Każdy bezrobotny otrzyma zapomogę po okaza-
niu dowodu, stwierdzającego tożsamość osoby (da-
wów osobisty, paszport, legitymacja i t. p.), ksią-
żeczki obrachunkowej oraz numerku, wydanego
przy rejestracji.

Dla informacji osób zainteresowanych podaje
się, że bezrobotni, którzy 2 i 3 ratę zasiłku otrzy-
mali, mają tylko wówczas prawo do 4, 5 i 6 raty, o-
ile utracili pracę przed 11 lipca r. b.; jeśli utracili
pracę po 11 lipca m. przed 18 lipca r. b., mają prawo
tylko do 4 i 5 raty; jeśli natomiast utracili pracę po
18 lipca a przed 25 lipca r. b., mają prawo wyłącz-
nie do 4 raty.

Dla bezrobotnych, którym wypłacono tylko 3
ratę zasiłku, przesuwa się wyżej podane terminy o
tydzień naprzód, dla tych zaś osób, które dotychczas
żadnej zapomogi nie otrzymały, — o dwa tygodnie
naprzód.

— Balet warszawski w Łodzi „Samy sobie”.

Magistrat m. st. Warszawy spowodował za-
mknięcie opery. Artyści zostali na bruku. Broniąc
się od biedy, organizują wieczory „Samy sobie” w
stolicy, które cieszą się nadzwyczajnym uznaniem
publiczności.

W Łodzi w środę 1 października w teatrze
„Scala” wystąpi raz jeden balet opery warszawskiej
w całkowitym składzie 36 osób pod kierunkiem zna-
komitego baletmistrza Piotra Zajlicha.

Zarówno olbrzymi program, zawierający ba-
lety „Szeherazada”, „Noc Walpurgii”, „Kapryś
hiszpański”, „Fragment”, „Wschód”, „Pana Twardo-
skiego”, „Tańca połowieckie”, „Szopeniana” i inne.
Jak się dowiadujemy Magistrat m. Łodzi zwo-
lił zespół baletowy z podatku widowiskowego, za co
należy mu się wyrazy najwyższego uznania.

Musimy zmanifestować swe uczucia dla arty-
stów i dać im świadomość, że widz kocha i ceni — a
nadewszystko rozumie artystę.

Cała elite naszego miasta spotka się w dniu
1 października w „Scali”, a więc będzie to pierwszy
w sezonie obecnym reunion taalet najwytworniej-
szej publiczności.

— Lidja Lipkowska w Łodzi.

Jutro we wtorek, dnia 30 września r. b.
o godz. 10.15 wieczorem odbędzie się w Sali
Filharmonii jedyny występ Lidji Lipkowskiej,
słynnej primadonny teatrów: Grand
Opera w Paryżu, Kowent-Garden w Londy-
nie, La Scala w Medjolanie, Metropolitan w
New-Yorku, Opery Miejskiej w Berlinie
oraz b. Cesarskich teatrów w Moskwie i Pior-
trogradzie. Pani Lipkowska występowała
przed kilku dniami z niebywałym powodze-
niem w Warszawie. W programie artystyka za-
śpiewa najpopularniejsze arje operowe jak
również pieśni i romanse w różnych językach,
które wykonane będą w kostjumach odpowia-
dających epoce XIV oraz XVIII wieku. Kon-
cert jej wywoła niewątpliwie wśród łodzian
wielkie zainteresowanie.

— Wieczór Very Karalli.

Słynna gwiazda kinematograficzna
oraz primabalerina b. teatrów rosyjskich
Vera Karalli, przyjeżdża do Łodzi i wystąpi
w sali Filharmonii w środę, dnia 1 października
o godz. 8.30 wieczorem. Występy Very
Karalli wzbudzają we wszystkich miastach
Europy niebywały podziw i entuzjazm wśród
publiczności.

Komunikaty.

— Sprawozdanie z kwesty na rzecz Najbiedniejszych m. Łodzi.

Komitet Niesienia Pomocy Najbied-
niejszym m. Łodzi nadesłał nam sprawozda-
nie z kwesty na rzecz najbiedniejszych.

I tak: dnia 20 lipca zebrały panie Kom-
tetu 3.596.08 zł. 3. sierpnia Policia 12.924.62

10. sierpnia Straż Ogniowa 8.591,41 zł., 17. sierpnia Policja 3.188,00 zł., 24. sierpnia Towarzystwo Dobroczyńności 2.674,92 zł., 31. sierpnia Kluby Sportowe 544,76 zł. Razem 81.519,84 zł. Wydatkowano na zakup znaczków, druki, szpilki i t. p. 853,15 zł. — pozostało netto 30.666,69 zł.

Komitet tą drogą składa serdeczne pozdrowienie wszystkim powyższym Instytucjom, oraz osobom, które, nie szczędząc trudów, przyczyniły się do zebrania tak znacznej sumy na rzecz najbardziej potrzebujących.

Przes Komitetu

Ks. Tymieniecki, biskup łódzki.
Przewodniczący Sekcji Finansowej
dr. Grabowski.

— U źródeł Wisły.

W najbliższy wtorek, 30 września na pierwszym powakacyjnym zebraniu w Towarzystwie Krajoznawczym opowie prof. Ark. Goldenberg swe wrażenia z wycieczki do źródeł Wisły. Odczyt rozpocznie się o godz. 8-ej wiecz. i ilustrowany będzie obrazami.

Wstęp dla członków P. T. K. i wprowadzonych gości bezpłatny.

Bibliografia.

— Wiadomości statystyczne.

Ukazał się numer 18 Wiadomości Statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego, zawierający treść następującą:

Wskaźniki złote ważniejszych grup to-

warów (Przegląd Międzynarodowy). Porównanie kosztów żywności w miastach Europy. Ceny hurtowe w Polsce. Ceny detaliczne w Warszawie. Ceny niektórych artykułów i usł. w Warszawie. Przegląd Międzynarodowy (Ceny giełdowe zbóż, ceny detaliczne). Produkcja górnicza. Wydatki dochody Państwa. Obieg pieniędzy. Kursy dewiz w Warszawie. Banki Akcyjne.

Budżet na rok 1924. Przepuszczalny zbiór okopowych. Powierzchnia, ludność węg. plci, wyznania i narodowości (woj. Poznańskie, Pomorskie i Śląsk Cieszyński). Szachownica. Państwowe pośrednictwo pracy.

— 0 —

Falszywe dolary.

(—) W ostatnich czasach znowu pojawiły się w obiegu fałszywe banknoty dolarowe. Między innymi poszczona została w obieg nowa emisja podrobionych banknotów 5-dolarowych Banku Federal Reserve w Chicago litera „D” Nr. niewyraźny, z podpisami sekretarza skarbu A. W. Mellona i skarbnika St. Zjednoczonych Fr. White, z portretem Lincolna oraz fałszywa emisja banknotów 20-dolarowych Federal Reserve Banku Minneapolis litera „C” Nr. 29, z podpisem D. F. Houston i John Burke z portretem Clevelanda.

Departament skarbu St. Zjedn. za pośrednictwem poselstwa amerykańskiego w Warszawie komunikuje, iż banknoty te podrobione są dość nieudolnie z cynkowych lub miedzianych rysowanych

blaszek, przyczem banknot 5-dolarowy nie posiada nici jedwabnych, zaś banknot 20-dolarowy ma linje atramentowe, mające imitować te nici.

Wpływ światła elektrycznego na wzrost roślin

§) Jeszcze przy końcu ubiegłego wieku przeprowadzono w Ameryce próby, które dały doskonały wynik, z użyciem światła elektrycznego do pobudzenia wzrostu roślin w cieplarniach. W Niemczech dokonano prób podobnych, ale nie otrzymano rezultatów wyraźnie dodatnich.

Obecnie powrócili znów Amerykanie do doświadczania tego rodzaju. Jak donosi stamtąd prof. Löwenherz, poddano bardzo intensywnemu oświetleniu elektrycznemu po nocach trawnik i stwierdzono wzrost trawy o 40 procent większy, niż normalny.

Analogiczne jednak próby, znów w Niemczech przeprowadzane ze zbożem, dały tak drobne wyniki, że nie opłaciły kosztów oświetlenia elektrycznego. Także próby przepuszczania prądu ziemią tak, aby przechodził przez korzonki żyta, pszenicy i fasoli, nie dały pozytywnych wyników.

Zawiadamiac Wydział Zdrowotności Publicznej o zachorowaniach!

!! UWAGA !!
Cześć Wam Panowie!

Niech mam zaszczyt przedstawić moją pracownię, którą otworzyłem po kilkoletniej pracy, jako dyplomowany krojczy i kierownik konfekcji męskiej w pierwszorzędnym firmach Łódzkich.

Przyjmuję futra, palta, garnitury cywilne i sportowe; kostjomy i palta damskie oraz reparacje garderoby. Ceny są wyjątkowo konkurencyjne na całą Łódź. Robota solidna i tania podług żurnali Paryskich i Londyńskich.

Adres mój: **Przejazd № 14, II p., front.**

Z poważaniem
Jan Kolubiński.

Maszyna Singera do sprzedania 8) zł i rower. Główna 11, sklep konfekcyjny 4215-5

Różne:

A kuszerka Kapecka przyjmuje pańie miejscowe i zamiejscowe. Rzgowska 7-42 4125-25

A kuszerka Drzymałowa powróciła. Piotrkowska 225, m. 25 4124-25

poszukuję pokoju przy rodzinie, w okolicy Zielonego Rynku. Oferty pod „L. A.” 4208-5

Przyjme pana na mieszkanie z utrzymaniem. Kilińskiego 108, wejście z al. Nawrot, sklep 4:09-2

Rutynowany nauczyciel adziela lekcji w zakresie ośmiu klas Przyspasabia do egzaminów dla eksternów. 6-go Sierpnia 14, pralnia. 4172-4

STUDENT udziela matema tyki, łaciny, fizyki, języków, Kilińskiego 98-3, sublokator. (godzina 7) 4185-2

pokój umeblowany przy inteligentnej rodzinie jest do odstąpienia dla spokojnej osoby. Gdańska 19, m. 5 front, od 4-6 4190-2

A parat fotograficzny zgubiono Łaskawy znalazca zechce odnieść za wynagrodzeniem 6-go Sierpnia 98, m. 21, Jan Felkier. 4194-3

Postępowa szkoła kroju i szycia przyjmuje codziennie za pisy uczenie, kurs złoty trzydziestki, od 9-12 Pańska 75, m. 52, parter. 4193-2

Potrzebna zdolna praczka do restauracji „Louvre” Łódź, Piotrkowska 86. 4227-5

Szwaczka na stałe z utrzymaniem potrzebna od października. Zgłoszenia do Zakładu Położniczego przy al. Narutowicza 80. 4210-4

Malżeństwo bezdzietne poszukuje przy rodzinie osobnego pokoju z osobnym wejściem. Oferty proszę Rozwój dla „J. M.” 4214-2

Okazał Skład węgla i drzewa dobrze prosperujący w dobrym punkcie zaraz do odstąpienia. Firma egzystuje przeszło 20 lat. Wiadomość 6-go Sierpnia Nr. 1, od godz. 1-4, po południu. 4218-5

potrzebny chłopiec do terminu Zakład meblowy Piotrkowska Nr. 44. 4219-2

Targi Rzemieslnicze, Al. Kościuszki № 73

Wielki wybór towarów bawełnianych i półwielnianych, purpura, zefiru, płócienska pościelowego; materiały białe, serwetowe przesioradłowe. Kofdry na łóżka, koco, szale, swetry i ponieczochy. Na № działów 18 27 28 i 29. Ceny niższe. 3153-4

A! Na wypłatę! Ważne dla wszystkich! Kotik, jedwabny płasz, Crep-de-China, tafta firanki, ładne poduszki, gabardina, bostony, szewioty. Rubaszkin, Kilińskiego 44. 4221-10

A! Na wypłatę. Ważne dla wszystkich! Towary na damskie kostjomy, płaszcze, gładkie w pasy, kraty na męskie ubrania. Rubaszkin, Kilińskiego 44. 4222-10

A! Na wypłatę! Ważne dla wszystkich! Białe towary, purpur, surówka, barchany, fianela, cajtł. na sienniki w pasy. Rubaszkin, Kilińskiego 44. 4225-10

Powóz, rolwaga lekka, bryka z towarami. wózek resorowy sprzedam. Kilińskiego 32. 4171-4

Do sprzedania plac duży tańco w Chojnach ul. Wierzbowa 15. Dowiedzieć się można o sprzedaży w sklepie ul. Skierniewicka Nr. 15. 4193-2

Sklep spożywczy z warsztatem żelazniczym do sprzedania, cena przystępna. Nowo-dzianicka Nr. 7. 4205-2

Szkoła tańca Ewangelicka 17. w. LIPINSKIEGO.

Lekcje rozpoczyna się 2 października. Karty wstępu na wykłady wydawane są w kancelarii: EWANGIELICKA 17, front 3 p. 8185-3

Miejski Kinem. Oświatowy Wodny Rynek 44.

Od 29 b. m. do 5.X włącznie Dla młodzieży dozwolone!

„Helena” 3149-7.

i Upadek Troi dramat mitologiczny w 6 akt. (2-ga seria)

Początek codziennie od g. 1-ej

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AAAA O brączki ślubne, pierścionki, kolczyki z gwarancją, zegary, zegarki, plastery najtaniej. Brzezińska 10, Jan Placek. 2983-12

Zgubione dokumenty

Serwa Kazimierz zgubił dowód osobisty wydany z gminy Buczek powiatu łaskiego. 4192-2

Zgubiła książeczka wojskowa z na imię Feliksa Matkasa wydana z 31 p. S. K. w Łodzi. 4213-3

Wieczorek Antoni zgubił kartę zwolnienia wydaną z P. K. U. — Łódź. 4207-3

Jazdyński Mieczysław zgubił dowód osobisty wydany w Komendzie Policji w Łodzi. 4212-3

Sprzedam bilard

bilno. Wiadomość ul. Rokicińska 100, piwnia. 3590

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 25 gr, w tekście 25 gr, za tekstem — zwyczajne 5 gr, wśród drobnych 8 i nekrologi 20 gr, komunikaty 25 gr, za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 3 gr, za wyraz duż. litery 30 gr, najmniejsze ogłoszenie 30 gr. Drobne ponad 20 wyrazów wyraz 6 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej zagr. 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście podzielona na 3 łamy, za tekstem — 5 lamów. Tabel kowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 6-ej, po 6-ej 50 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój, można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjan u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.